

nej i Stosowanej (ICTAM 2004). W Kongresie uczestniczyło 1515 naukowców, którzy przedstawili ponad 1300 referatów i wykładów plenarnych (wybranych z ogólnej liczby 2245 zgłoszonych prac). Naszą Uczelnię na Kongresie reprezentował **profesor Mieczysław Kuczma**, który przedstawił referat pt. „Composite Plates with Active Fibres”. To, że władze IUTAM (International Union of Theoretical and Applied Mechanics) właśnie Warszawie powierzyły zorganizowanie 21. Kongresu ICTAM 2004 jest niezwykłym wyróżnieniem i wyrazem uznania dla środowiska naukowego polskich mechaników.

Poprzedni Kongres ICTAM 2000 odbył się w Chicago, a miejscem kolejnego 22. Kongresu ICTAM 2008 będzie Adelajda w Australii. Dalsze informacje o Kongresie można znaleźć na stronie internetowej pod adresem <http://ictam04.ippt.gov.pl/>.

Profesor Tadeusz Biliński wyróżniony Medalem im. Profesora Stefana Kaufmana

W dniu 12 września w Krynicy na sesji inauguracyjnej Konferencji KRYNICA'2004 miała miejsce uroczystość wręczenia Panu **Profesorowi Tadeuszowi Bilińskiemu** Medalu Imienia Profesora Stefana Kaufmana.

Medal im. Profesora Stefana Kaufmana jest ogólnopolskim wyróżnieniem ustanowionym przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa w celu uczczenia pamięci wybitnego inżyniera i uczonego profesora Stefana Kaufmana.

Medale przyznaje się osobom, które wykazują się cechami charakteru Stefana Kaufmana czyli patriotyzmem, rzetelnością, pracowitością, aktywnością zawodową, a w szczególności wybitnym dorobkiem naukowym w dziedzinie nauk inżynierjno-budowlanych, a także działalnością opiniotwórczą, recenzyjną i działalnością społeczną w PZiTB. Medale te przyznaje corocznie Kapituła, w skład której wchodzi laureaci Medalu, Przewodniczący Oddziałów PZiTB w Katowicach i Gliwicach oraz Przewodniczący Śląskiej Komisji Nauki PZiTB. Siedziba Kapituły mieści się w Gliwicach. Kandydatów do wyróżnienia mogą zgłaszać m.in. Zarządy Oddziałów PZiTB, Zarząd Główny PZiTB, Prezydium Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN. Wręczenie wyróżnień (Medal wraz z dyplomem) odbywa się w sposób uroczysty, np. przy okazji Zjazdu PZiTB, Konferencji Krynickiej lub innych ważnych zjazdów i zgromadzeń PZiTB. O randze wyróżnienia świadczy fakt, że do tej pory Medalem im. Profesora Stefana Kaufmana wyróżniono tylko 23 osoby.

Panu Profesorowi Tadeuszowi Bilińskiemu z okazji wyróżnienia Medalem składamy serdeczne gratulacje.

Marek Dankowski

wydział mechaniczny | **Dariusz Michalski doktorem nauk**

Dnia 17 czerwca br. na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr inż. Dariusza Michalskiego na temat: *Matematyczne modelowanie przepływu polimerów w głowicach i kanałach form wtryskowych*. Promotorem rozprawy doktorskiej był prof. Edward Walicki, zaś recenzentami: prof. Zdzisław Kabza z Politechniki Opolskiej oraz prof. Adam Bydałek z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tego samego dnia po dyskusji, Rada Wydziału Mechanicznego, której przewodniczył dziekan prof. Edward Kowal, na posiedzeniu niejawnym podjęła

Corvus corax

Ravens Today – IIIrd International Symposium on the Raven

W dniach od 19 do 21 lipca 2004 roku odbyło się trzecie z kolei międzynarodowe spotkanie poświęcone krukowi. Była to także okazja do spotkania się szerszej grupy osób zajmujących się ptakami krukowatymi. Organizatorem był Instytut Biologii w Metelen. Współorganizatorem były Corvid Project Group Niemieckiego Towarzystwa Ornitologicznego, rząd Westfalii Nadrenii oraz fundacja niemiecka Deutsche Bundes Umweltstiftung. Organizatorem spotkania był dr Dieter Gland z Biologische Institut w Metelen.

W Sympozjum udział wzięło ponad 60 osób z 10 krajów. Zaprezentowano 28 referatów i kilkanaście posterów. Z Polski były tylko 2 osoby, jakkolwiek spotkaliśmy dwóch wybitnych „krukologów” z USA mających polskie korzenie. Byli to dr. Bernd Heinrich oraz prof. William Boarman. Sympozjum zgromadziło miłośników kruka, jednak przewijał się cały czas problem wzrostu liczebności tego gatunku i jego oddziaływania na inne zwierzęta (nawet bydło i owce). Jest to związane ze znanym konfliktem zachodzącym pomiędzy ornitologami i myśliwymi. Ci ostatni domagają się wprowadzenia odstrzału kruka (jest on chroniony prawem). Z wystąpienia wyraźnie wynikało, że wzrost populacji kruka jest mocno związany z istnieniem wysypisk śmieci i budową dróg (padlina). W USA stwierdzono, że wyższy sukces lęgowy i przeżywalność młodych mają pary gniazdujące w sąsiedztwie osiedli człowieka. Natomiast odstrzelenie kruka powoduje, że jego miejsce zajmuje natychmiast następny kruk ze stada nielegowego. Konieczne i sensowne jest więc usuwanie śmieci z dzikich wysypisk dostarczających pokarmu krukowi i wpływających na ich wyższą przeżywalność.

Przedstawiciel naszego Uniwersytetu przygotował razem z dwoma współautorami prezentację: **Bocheński M., Jerzak L., Sromala T. „Is magpie (*Pica pica*) breeding success correlated with nest height in urban environment?”**. Autorzy doszukali się korelacji istotnej statystycznie wskazującej na fakt, że pary sroki budujące gniazda wyżej w środowisku zurbanizowanym (na przykładzie Zielonej Góry) wyprowadzały więcej młodych. Także większy odsetek lęgów kończył się sukcesem. Okazuje się więc, że gniazda umieszczone wyżej w mieście pozwalają na wyższy sukces lęgowy. Gorszy sukces lęgowy par budujących niżej gniazda jest najprawdopodobniej powodowany przez aktywność ludzi oraz czworonożnych drapieżników takich jak koty czy kuny.

Warto wspomnieć także o wspaniałej atmosferze Sympozjum oraz o „party”, które odbyło się u Pani Burmistrz miasteczka Metelen. Dziękujemy za sfinansowanie naszego udziału w Sympozjum Prof. D. Wallschlaeger'owi z Deutsche Ornithologische Gesellschaft.

Leszek Jerzak

jednogłośnie decyzję na mocy, której mgr inż. Dariuszowi Michalskiemu został nadany stopień doktora nauk technicznych w dziedzinie Budowy i Eksploatacji Maszyn.

Dariusz Michalski urodził się 22 lipca 1970 r. w Złotoryi. W roku 1990 zdał egzamin maturalny i rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym ówczesnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn na specjalności automatyzacja i organizacja procesów produkcyjnych. W 1996 r. obronił pracę magisterską, której promotorem był prof. Zbigniew Korzeń. Po zakończeniu studiów podjął pracę w Zakładzie Mechaniki Wydziału Mechanicznego na stanowisku

asystenta. W latach 1997-1999 był członkiem zespołów realizujących zespołowe projekty badawcze:

- *Wpływ bezwładności ruchu medium smarnego na parametry mechaniczne wieloklinowego wzdłużnego łożyska ślizgowego* – kierownik projektu prof. Edward Walicki;
- *Modelowanie zjawisk fizycznych oraz procesów mechanicznych w budowie maszyn* – kierownik projektu prof. Edward Walicki;
- *Modelowanie przepływów płynów lepkich w szczelinie między powierzchniami obrotowymi* – kierownik projektu dr inż. Anna Walicka.

W trakcie swojej pracy czynnie uczestniczył w konferencjach naukowych. Oto niektóre z nich:

- VIII Międzynarodowa Konferencja: „Tendencje rozwojowe w procesach produkcyjnych”, Zielona Góra, 18-19.09.1997;
- Colloque Franco-Ibérique de Rhéologie, Francja, Biarritz, 12-14.10.1998;
- Międzynarodowa Konferencja: „Proceedings of the International Conference on Engineering Rheology ICER'99”, Zielona Góra, 27-30.06.1999;
- Międzynarodowa Konferencja: „Proceedings of the International Conference: Problems of Non-Conventional Bearing Systems NCBS'99”, Zielona Góra, 15-18.09.1999;
- Kursokonferencja: „31st Computational Fluid Dynamics”, von Karman Institute for Fluid Dynamics, Belgia, Bruksela, 20-24.03.2000;
- Międzynarodowa Konferencja: „AIMETA International Tribology Conference” Włochy, Salerno, 17-20.09.2002.
- Międzynarodowa Konferencja: „Second International Conference on Engineering Rheology ICER 2003”, Zielona Góra, 24-27.08.2003;
- Międzynarodowa Konferencja: „Third International Tribology Conference ITC 2004”, Zielona Góra, 28-31.08.2004;

Jest autorem 13 publikacji, został trzykrotnie wyróżniony nagrodą zespołową II stopnia Rektora Politechniki Zielonogórskiej:

- Nagroda Rektora Politechniki Zielonogórskiej: II stopnia za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, a w szczególności za cykl publikacji dotyczących łożysk ślizgowych i modelowania przepływów metali – 1997 rok;
- Nagroda Rektora Politechniki Zielonogórskiej: II stopnia za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, a w szczególności za cykl publikacji dotyczących reologii polimerów i metali oraz trybologii – 1998 rok;
- Nagroda Rektora Politechniki Zielonogórskiej: II stopnia za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, a w szczególności za cykl publikacji poświęconych reologii i trybologii – 1999 rok.

W latach 1999-2001 choroba wykluczyła Go z czynnego życia zawodowego. Po wszczęciu dwóch endoprotez stawu biodrowego i rehabilitacji wrócił do zdrowia, a następnie podjął intensywne prace nad własnym rozwojem naukowym, w wyniku których powstała rozprawa doktorska.

Rozprawa ta poświęcona została aktualnym problemom w budowie i eksploatacji maszyn, a dokładniej zjawiskom towarzyszącym przepływowi polimerów w głowicach i kanałach form wtryskowych. Autor udowodnił wbrew powszechnym przekonaniom, że można modelować przepływy polimerów nie tylko za pomocą prostych modeli reologicznych, ale również przy pomocy złożonych modeli reologicznych.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w życiu zawodowym i prywatnym.

Paweł Jurczak

Stypendystka programu Marii Curie na Wydziale Mechanicznym

W Instytucie Budowy i Eksploatacji Maszyn Wydziału Mechanicznego przebywała w sierpniu Sophia Papargyri, doktorantka z Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach (Grecja), stypendystka europejskiego programu pobytoowego w punktach szkoleniowych Marie Curie. Kilkuniedniowy pobyt w naszym Uniwersytecie był częścią jej kilkumiesięcznego stażu (w ramach wymienionego wyżej stypendium) na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Ceramiki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie S. Papargyri zajmuje się badaniem biokompozytów pod kierunkiem prof. Jana Chłopka. W wielu aspektach problematyka tych badań pokrywa się z tematyką badań nad kształtowaniem specjalnych własności tytanowych

PRZED BUDYNKIEM WYDZIAŁU MECHANICZNEGO (ZE ZBIORÓW PRYWATNYCH I. GLAZOWSKIEJ)

PRZED SIEDZIBĄ FIRMY LfC
(ZE ZBIORÓW PRYWATNYCH I. GLAZOWSKIEJ)

stopów implantowych, prowadzonych na naszym Wydziale.

Pobyt stypendystki zapoczątkowało spotkanie z prof.

Adamem Bydalkiem – prodziekanem Wydziału Mechanicznego. Podczas dyskusji i spotkań z grupą pracowników zainteresowanych tematyką biomateriałów doktorantka przedstawiła zagadnienia obejmujące: *Nowe biokompozyty tytanowo-hydroksyapatytowe*. Seminarium na ten temat odbyło się również w Instytucie BioMedycznej Inżynierii firmy LfC. Prezentacja wywołała zainteresowanie i żywą dyskusję na temat zastosowania różnych materiałów w produkcji implantów. Po seminarium Sophia Papargyri zapoznała się z produkcją wszczepów systemu kręgosłupowego DERO firmy LfC.

Doktorantce zaprezentowano metodykę i aparaturę badawczą w laboratoriach: materiałoznawstwa oraz chemii Instytutu Budowy i Eksploatacji Maszyn naszego Wydziału. Nawiązane kontakty będą owocować przyszłą współpracą naukową, gdyż ustalono wspólny program badań biomateriałów.

W programie pobytu nie zabrakło również czasu na zwiedzanie Zielonej Góry i okolic.

Elżbieta Krasicka-Cydzik

pion
prorektora
ds. nauki
i współpracy
z zagranicą

...Biblioteka Uniwersytecka

„Bibuła” w Bibliotece Uniwersyteckiej

W maju b.r. Biblioteka Uniwersytecka otrzymała z Ośrodka KARTA w Warszawie cenny dar wydawnictw drugiego obiegu z lat 1976-1992.

Fundacja Ośrodka KARTA to niezależna organizacja pozarządowa zajmująca się dokumentowaniem i upowszechnianiem historii najnowszej Polski i Europy Wschodniej, niesieniem wiedzy o człowieku społecznym oraz szerzeniem tolerancji i demokracji.

Przekazany naszej bibliotece duży zespół materiałów obejmuje 2.368 tytułów książek, broszur, czasopism, gazetek i serwisów informacyjnych, razem 12.892 jednostki. Są to dublety ze zbiorów prowadzonego przez Ośrodek Archiwum Opozycji – ogólnopolskiego centrum dokumentacji działań polskiej opozycji demokratycznej. Zadaniem Archiwum jest gromadzenie i udostępnianie źródeł opisujących życie społeczne w latach 1944-1989, głównie dokumentów dotyczących oporu wobec władzy komunistycznej. Zebrane materiały prowadzą nas od powojennego podziemia zbrojnego, przez lata stalinizmu, przełomy lat 1956, 1968, 1970, 1976, do opozycji demokratycznej i *Solidarności*. Zbiór Archiwum w Warszawie liczy 4.850 tytułów książek i broszur (do naszej biblioteki przekazanych zostało 1.256 pozycji) oraz 2.900 tytułów czasopism i gazetek (my w darze otrzymaliśmy 1.112 tytułów, które obejmują 11.636 numerów i zeszytów). Przekazana nam „bibuła” jest częścią największej w kraju kolekcji publikacji ukazujących się w Polsce poza cenzurą w latach 1976-90.

Dzięki zainicjowanej przez Ośrodek KARTA w 2004 roku akcji, zbiór dubletów „bibuły” umożliwił znaczące uzupełnienie zasobów wydawnictw bezdebitowych w bibliotekach polskich i zagranicznych. Wybrane komplety książek i czasopism trafiły m.in. do bibliotek: Uniwersytetu Zielonogórskiego, Szczecińskiego, Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku, Ośrodka w Krzyżowej prowadzonego przez Fundację Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, a także Forschungsstelle Osteuropa w Bremie, Open Society Archives w Budapeszcie i International Institute of Social History w Amsterdamie.

Wśród autorów przekazanych książek, między innymi: W. Gombrowicz, S. Mrozek, C. Miłosz, G. Herling-Grudziński, F. Goettel, M. Wańkiewicz, K. i M. Brandysowie, Z. Herbert, J. M. Rymkiewicz, R. Krynicki, M. Hłasko, K. Rudnicki, J. Strykowski, A. Kijowski, W. Woroszyński, Szczypiorski, S. Kisielewski, L. Tyrmand, J. J. Lipski, J. Ficowski, K. Orłoś, J. Anderman, S. Barańczak, L. Kołakowski, A. Drawicz, M. Edelman, J. M. Bocheński, L. Tyrmand a także J. Czapski, K. Jeleński, L. Unger, A. i L. Ciołkoszowie, T. Żenczykowski, J. S. i B. Mackiewiczowie, L. Kołakowski, K. Pomian, Z. Brzeziński, A. Michnik, J. Kuroń, L. Moczulski, J. Lityński, T. Mazowiecki, A. Boniecki, J. M. Bocheński, J. Popiełuszko, B. Toruńczyk, W. Karpiński i wielu innych. Z autorów obcych: A. Achmatowa, W. Suworow, N. i O. Mandelsztam, A. Sołżenicyn, A. Szewczenko, W. Szalamow, A. Zinowiew, V. Nabokow, M. Kundera, B. Hrabal, G. Orwell, A. Huxley, B. Russell, J. F. Steiner, M. Heller, S. Vincenz, T. Venclova, J. Brodski, J. Maritain, A. Besançon, F. Dürrenmatt i wielu innych.

Prace wydane są w niezależnych oficynach wydawniczych: Przedświt, Rytm, Krag, Most, Czas, Pomost, Głos, CDN, Pokolenie, Archiwum, Los, Klin, Antyk, Książnica Literacka, wydawnictwach Solidarności i wielu innych z Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Poznania, Lublina, Gdańska, Szczecina, Elbląga, Torunia, Łodzi, Paryża, Londynu, Monachium. Część z tych wydawnictw działa nadal mając pozycję prestiżowych i uznanych wydawnictw oficjalnych, jak m. in. Oficyna Literacka, NOWA, Rytm, Antyk.

Przekazane nam czasopisma, gazetki i biuletyny informacyjne to pisma solidarnościowe regionalnych ośrodków krajowych, klubów parlamentarnych i obywatelskich, związków zawodowych, komisji zakładowych, organizacji młodzieżowych i studenckich, komitetów nauki, kół literackich i artystycznych, komisji, organizacji, grup i ruchów społecznych, komitetów strajkowych i wyborczych oraz biur prasowych. Pochodzą z lat 1976-1992, głównie jednak reprezentują lata osiemdziesiąte.

Kolekcja trafiła do nas dzięki prof. Czesławowi Osękowskiemu, który pośredniczył w kontaktach między Ośrodkiem KARTA a Uniwersytetem Zielonogórskim, oraz kierownikowi archiwów Ośrodka Januszowi Opaska, który negocjował z władzami Ośrodka przekazanie dubletów.